

Opperman straatmaker

De risico's van het vak en de maatregelen

- **Fysieke belasting**, Lichamelijk zwaar werk, Repeterende bewegingen, Tillen, dragen, duwen en trekken van zware lasten

Maatregelen; Daar waar mogelijk zal bestrating mechanisch worden aangebracht om de fysieke belasting te verminderen. Laat met de hand stenen van maximaal 4 kg en tegels van maximaal 9,5 kg verwerken. de maximum afmetingen voor met de hand verwerken van stenen zijn 211x105x80 mm en van tegels 300x300x45 mm. Laat betonnen trottoirbanden, inritblokken, putten en kolken mechanisch verwerken. Gewicht kruiwagen bij de handvatten maximaal 25 kg. Laat het werk uitvoeren met materieel waarmee mechanisch kan worden geopperd en bestraat. Hiervoor zijn diverse soorten materieel en hulpstukken ontwikkeld, zoals klemmen en zuignappen. Gebruik (als mechanisch plaatsen niet mogelijk is) eventueel lichtgewicht materialen, zoals blokken, banden en kolken van kunststof in plaats van beton. Vraag bij het tillen van zware lasten één of meer collega's om hulp.

- **Blootstelling aan uitlaatgassen** (o.a. koolmonoxide, deeltjes roet/PAK's) van de machines waarmee zij werken.

Maatregelen; Toepassing van een ander type brandstof. Aanschaf van nieuw materieel minimaal volgens Euro-2 norm. Toepassing van zelfregenererend combifilter. Een betere afstelling (en regelmatig onderhoud) van de motor. Verlengen of een andere positionering van de uitlaat op de machine (zit soms te laag). Blootstelling aan kwartsstof zoveel mogelijk vermijden. Laat het materiaal zoveel mogelijk reeds op maat aanleveren. bevochtigen, nat werken, vernevelen en stofvorming beperken. Verstrek apparatuur met watertoevoer en/of met hulpstukken voor verneveling. Trilplaten kunnen worden voorzien van sproeiers voor verneveling, hierdoor kan vooral bij lichte trilplaten een aanzienlijke reductie van kwartsstof blootstelling worden bereikt. Verstrek ademhalingsbescherming die afdoende bescherming biedt, comfortabel zit en tevens de ogen beschermt tegen wegspringend gruis; bijvoorbeeld

een helm of kap voorzien van een aanblaasfilter, minimaal type 2. Bij stofvorming rekening houden met de windrichting en de collega's. Gebruik altijd stofafzuiging bij het uitslijpen van voegen. Vaak is aanvullend ademhalingsbescherming nodig, omdat ook dan de hoeveelheid kwartsstof nog te groot is. Slijp in principe nat. Gebruik in elk geval goede ademhalingsbescherming (P3- filter), ook als er nat geslepen wordt. Afzuiging / ventilatie: werk met bronafzuiging, bronomsluiting en goede ruimteventilatie. Vermijden blootstelling: voer het meest risicovolle werk het eerst uit of houd het gescheiden van andere werkzaamheden. Als bovenstaande maatregelen onvoldoende resultaat opleveren, moeten persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking worden gesteld aan werknemers. In aanvulling op het bovenstaande moet de werkgever ervoor zorgen dat de werknemers voldoende op de hoogte zijn van de risico's. Verder moet hij gevarenczones markeren en voorkomen dat onbevoegden deze zones betreden. Ook moeten er doeltreffende middelen worden gebruikt voor het veilig opslaan, gebruiken en vervoeren van kankerverwekkende stoffen.

➤ **Lawaai**

De opperman straatmaker heeft te maken met lawaai dat wordt geproduceerd door het materieel in zijn omgeving. Bij het werken met een trilstampen, een explosiestamper en een trilplaat komt geluid voor van 100 dB(A) en hoger. Ook het gooien met en tegen elkaar slaan van de stenen veroorzaakt lawaai. Zagen en doorslijpen van stenen of tegels en het schoonschrappen van (beton-) klinkers veroorzaken eveneens lawaai van 100 dB(A) en hoger. Gemiddeld over een werkdag ligt het lawaai meestal boven de grenswaarde. Van de opperman straatmakers heeft 30% klachten over geluid. Gehoorschade is te verwachten als geen gehoorbescherming wordt gebruikt. De grenswaarde voor lawaai is 80 dB(A).

Maatregelen; Gebruik materieel voorzien van geluiddemping. Beperk geluid (en trillingen, stof en uitlaatgassen) door een trilplaat voorzien van afstandsbediening te gebruiken. Verstrek gehoorbeschermingsmiddelen.

➤ **Onveiligheid**

Tijdens zijn werk kan de opperman straatmaker gewond raken door het werken met de zaag- of slijptol. Scherpe stukken steen kunnen snijwonden veroorzaken. Verder kan hij worden geraakt door wegspringende stukken steen. Er is beknellinggevaar bij het rijdend

materieel, door een vallende last, door omvallende materialen of door een kantelende kruiwagen. Ongevallen kunnen voorkomen doordat bij langsrijdend verkeer wordt gewerkt.

Maatregelen; Gebruik het gereedschap volgens de voorschriften. Houd de verkeersmaatregelen volgens de voorschriften in stand. Blijf goed zichtbaar door schone signaalkleding te dragen. Controleer regelmatig de veiligheid van het gereedschap, het materieel en de klemmen. Gebruik de voorgeschreven beschermingsmiddelen.

➤ **Trillingen**

Bij het werken met trilplaten en trilstampers / explosiestampers heeft de straatmaker met hand-armtrillingen te maken. Hier heeft 40% van de beroepsgroep klachten over. De tijdsduur dat de straatmaker met hand-armtrillingen te maken heeft, varieert van nul tot enkele uren per dag. Tijdens het gebruik van de trilstampers / explosiestampers wordt de grenswaarde ver overschreden. Soms zal ook gemiddeld over een werkdag de grenswaarde worden overschreden. De grenswaarde van 5 m/s² over een achturige werkdag mag niet worden overschreden. Op den duur kan dit gewrichtsschade en schade aan handen / vingers veroorzaken.

Maatregelen; Voer het sloopwerk waar mogelijk mechanisch uit. Vervang het met de hand hakken met een sloophamer zoveel mogelijk door andere technieken; Voorbeelden hiervan zijn zagen, slijpen en hydraulisch knippen. Vervang oude hakhamers door nieuwe trillingsgedempte types. Vraag de leverancier om informatie over de hoeveelheid trillingen die ze veroorzaken; deze informatie moet de leverancier verstrekken. Houd bij de keuze ook rekening met de lichamelijke belasting en de productie van stof en lawaai.